

Asia: OM 9/021/2016

Tuomioistuinviraston perustaminen

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko vai vastustatteko tuomioistuinviraston perustamista?

Kannatan

Mikä on yleinen arvionne toimikunnan ehdotuksesta?

Tuomioistuinten riippumattomuus on yleisen näkemyksen mukaan toteutunut nykyisessä järjestelmässään. Kansainväliseen vertailuun, ehdotetun tuomioistuinviraston asemaan tuomioistuinten edustajana ja edunvalvojana sekä tehtävien keskittämisestä saatavissa olevaan synergiahyötyyn viitaten Turun hallinto-oikeus kannattaa kuitenkin tuomioistuinviraston perustamista edellyttäen, että viraston johtokunta koostuu tasapuolisesti eri tuomioistuinten edustajista, virasto resursoidaan riittävästi tuomioistuinten toimintamäärärahoja vähentämättä ja viraston toiminnassa korostuu tuomioistuimia palveleva rooli.

Toimikunnan ehdotus on toimeksiannon mukainen ja asianmukaisesti perusteltu. Monin paikoin se jää kuitenkin melko yleispiirteiseksi.

Miten arvioitte tuomioistuinviraston hoidettaviksi ehdotettuja tehtäviä?

Tuomioistuinviraston tehtäviä koskeva säännösehdotus on sinänsä tarkoituksenmukainen. Koska useita tehtäviä hoidettaisiin kuitenkin osin tuomioistuinvirastossa ja osin tuomioistuimissa, ratkaistavaksi jäisi vielä niiden välisen työnjaon ja tarkoituksenmukaisten menettelyjen määrittely. Tuomioistuimissa hallintotehtävät hoidetaan tällä hetkellä erittäin pienillä resursseilla. Ei saa käydä niin, että tuomioistuinten resursseja vielä vähennetään mutta niiden tehtävät eivät kokonaisuutena tarkastellen vähenekään vastaavasti. Tuomioistuinten itsenäistä päätäntävaltaa hallintoasioissa ei myöskään saa siirtyä liiaksi virastolle. Jos näissä asioissa epäonnistuttaisiin, menetettäisiin keskittämisestä saatavaa hyötyä.

Tuomioistuinviraston tärkeimmiksi tehtäviksi muodostuvat ehdotuksen mukaan talousarviovalmistelu ja määrärahojen jako tuomioistuimille sekä virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja siirtämisestä päättäminen. Näiltä osin ehdotus ei sisällä mitään tarkempia menettelysäännöksiä. Hallinto-oikeus pitää erityisen tärkeänä, että tuomioistuinten vaikuttamismahdollisuuksista näissä kysymyksissä huolehditaan.

Pidättekö toimikunnan arviota tuomioistuinviraston henkilöstömäärästä oikeana ja riittävänä?

Kansainvälisesti vertailtuna ja kaikki virastolle suunnitellut tehtävät huomioon ottaen arvioitu henkilöstömäärä vaikuttaa vähäiseltä.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan kokoonpanosta ja nimeämismenettelystä?

Johtokunnan kokoonpanossa on olennaista, että siinä on tasapuolisesti eri tuomioistuinten edustajia, joilla on riittävä asiantuntemus tuomioistuimen johtamisesta ja hallinnosta. Toimikunnan ehdotus on tuomioistuinten edustajien osalta asianmukainen. Ulkopuolisten edustajien tarvetta tämän tyyppisessä päättävässä elimessä tulisi vielä harkita. Julkishallinnon johtamisen asiantuntemusta edustavan jäsenen valintamenettelystä ei ole säännösehdotusta.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan ja ylijohdajan välisestä toimivallanjaosta?

On selvää, että ehdotetun suuruinen johtokunta keskittyisi merkittäviin asioihin. Toimivallan jakaantuminen täsmentyisi työjärjestyksessä.

Mikä on kantanne toimikunnan esittämään viraston sijaintipaikkaan ja sijaintipaikan valinnassa huomioon otettaviin seikkoihin?

Toimikunnan ehdotus sijaintipaikasta on varsin kattavasti perusteltu.

Muuta huomioitavaa?

-

Sihvo Elina
Turun hallinto-oikeus